

Uluslararası Standart Kayıt Kodu (ISRC) Kılavuzu

*4. Baskı, 2021, Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi
© 2021 IFPI*

IFPI Sekreterliği vasıtasıyla Uluslararası
ISRC Kayıt Merkezi
7 Air Street
Londra
W1B 5AD
Birleşik Krallık
Tel: +44 (0)20 7878 7900
Faks: +44 (0)20 7878 7950
E-posta: isrc@ifpi.org
Web Sitesi: <https://isrc.ifpi.org/>

Bu çalışma, Creative Commons (Yaratıcı Ortak Varlıklar) Atıfta Bulunma-İşleme Olmayan Eserler 4.0 Uluslararası (CC BY-ND 4.0) lisansı ile lisanslanmıştır. Bu lisansın bir kopyasını görmek için <https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/> adresini ziyaret edebilirsiniz. Bu lisans dışındaki başka lisanslama gereklilikleri için lütfen yukarıdaki iletişim bilgilerini kullanarak Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi ile iletişim kurun. Güncel bilgilerin kullanılmasını temin etmek için bu belgenin kopyalanması yerine <https://isrc.ifpi.org> adresindeki ISRC internet sitesine bağlantı verilmesi tercih edilir.

1 İÇİNDEKİLER

1	İÇİNDEKİLER.....	2
2	ARKA PLAN	5
3	ISO 3901:2019 AÇIKLAMASI	5
3.1	ISRC'nin kapsamı ve amacı	5
3.2	Neden ISRC Tahsis Edilir?	6
3.3	ISRC'nin Yapısı ve Kullanıcılar Tarafından Tahsisi	6
3.3.1	Genel.....	6
3.3.2	Ön Kod	7
3.3.3	Referans Yılı Unsuru	8
3.3.4	Tanımlama Kodu	8
3.4	Otomatik Tahsis	9
4	UYGULAMA ESASLARI	9
4.1	İlkeler.....	9
4.2	ISRC'yi kim tahsis eder	10
4.3	Ayrı ayrı kayıtlara ISRC tahsis edilmesi.....	10
4.4	ISRC nasıl tahsis edilir	10
4.5	Kayıt ve Telif Hakkı	11
4.6	ISRC Değişmez.....	11
4.7	Referans Meta Veriler	11
4.8	Veri Alışverişinde ISRC kullanımı.....	11
4.9	ISRC'nin kodlanması	12
4.10	Çok parçalı kayıtlar veya seçilmiş parçalar	12
4.11	Hataların düzeltilmesi	12
5	ISRC'NİN GÖRSEL SUNUMU	13
6	GİZLİLİK.....	13
EK A	14
ISRC'NİN TAHSİS ŞEKLİNE VE ZAMANINA DAİR UYGULAMA ESASLARI	14
A.1	ARKA PLAN	14
A.2	ISRC'NİN KAPSAMI.....	14
A.2.1	Ses Kayıtları	14

A.2.2	Müzik Videosu Kayıtları	14
A.3	ISRC TAHSİSİNİN İLKELERİ	14
A.4	BİR ISRC TAHSİS EDİLMELİ Mİ?.....	15
A.5	ISRC'Yİ KİM TAHSİS EDEBİLİR?.....	15
A.6	YENİ BİR ISRC NE ZAMAN TAHSİS EDİLMELİ?.....	15
A.7	YENİ BİR ISRC NE ZAMAN GEREKİR?.....	16
A.8	YENİ ISRC ASLA GEREKMEZ	16
A.8.1	Bir kayıt farklı bir teknoloji kullanılarak kodlanmıştır	16
A.8.2	Bir kaydın yüksek çözünürlüklü versiyonu oluşturulmuştur.....	17
A.8.3	Farklı bir iş modeli için bir versiyon oluşturulmuştur	17
A.8.4	Bir derleme oluşturulmuştur.....	17
A.8.5	Bir kayıt ISRC'si ile birlikte üçüncü bir taraftan lisanslanmıştır	17
A.9	YENİ ISRC MUTLAKA GEREKLİ.....	17
A.9.1	Bir stüdyo kaydının canlı versiyonu piyasaya sürülmüştür.....	17
A.9.2	Promosyon amacıyla bir ön sürüm versiyonu oluşturulmuştur	18
A.9.3	Farklı stüdyo "çekimleri" kullanılarak farklı versiyonlar oluşturulmuştur	18
A.9.4	Edit edilen bir versiyon oluşturulmuştur	18
A.9.5	Bir "cover versiyon" oluşturulmuştur	18
A.9.6	Bir müzik videosu oluşturulmuştur	18
A.9.7	Farklı müzik videosu versiyonları oluşturulmuştur	18
A.9.8	Bir kaydın remikslenen versiyonu oluşturulmuştur	18
A.9.9	Bir kayda başka parçalar eklenerek farklı bir versiyon oluşturulmuştur.....	18
A.9.10	Uzatılmış bir versiyon oluşturulmuştur	19
A.9.11	Promosyon amacıyla ya da zil sesi olarak kayıttan bir parça alınmıştır	19
A.9.12	Bir ara, skeç ya da röportaj oluşturulmuştur	19
A.9.13	Bir çağrı oluşturulmuştur	19
A.9.14	Piyasaya sürülmek üzere nota kuyrukları, solo yapılan parçalar veya diğer bileşenler oluşturulmuştur.....	19
A.10	YENİ BİR ISRC GEREKİP GEREKMEDİĞİNİ KOŞULLAR BELİRLER	19
A.10.1	Bir kaydın yeniden master'lanan bir versiyonu oluşturulmuştur	20
A.10.2	Bir kaydın uzunluğu değiştirilmiştir	20
A.11	ISRC ASLA UYGUN DEĞİL.....	20

A11.1	Belirlenen varlık, bir kayıt değildir.....	21
A.11.2	Belirlenen varlık kayıtlar içeriyordur	21
A.11.3	Belirlenen varlık bir MIDI dosyasıdır veya polifonik zil sesidir	21
A.12	İHLAL TEŞKİL EDEN KAYITLARA TAHSİSLER	21
A.13	HATALARI GİDERMEK	21
A.13.1	Ufak prosedür hataları.....	21
A.13.2	Tek bir kayda birden fazla ISRC tahsis edilmiştir	21
A.13.3	Birden fazla kayda tek bir ISRC tahsis edilmiştir	22
A.13.4	Diğer Kayıt Ettirenleri etkileyen hatalar	22
A.14	ÖZEL DURUMLAR.....	22
A.14.1	Bileşik kayıtlar	22
A.14.2	Konuşma kayıtları	23
A.14.3	Ortam kayıtları	23
A.14.4	DJ'lerin mikslediği müzik.....	24
A.14.5	Çevre ve surround sesi kayıtları	24
A.14.6	Bölünmüş mülkiyet.....	24
EK B	25
BİR KAYDIN TANIMI.....		25
B.1	BİR MÜZİK ESERİ VE BİR KAYIT ARASINDAKİ İLİŞKİ	25
EK C	26
BİR MÜZİK VİDEOSU KAYDININ TANIMI.....		26
EK D	27
ISRC YÖNETİCİLERİ TARAFINDAN ISRC TAHSİSİ		27

2 ARKA PLAN

Bu kılavuz, Uluslararası Standart Kayıt Kodunun (ISRC) uygulanmasına rehberlik etmek üzere tasarlanmıştır.

ISRC, uluslararası kayıt endüstrisi tarafından ses ve müzik videosu kayıtlarını tanımlama ihtiyacını karşılamak üzere Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) vasıtasıyla geliştirilmiştir. ISRC standardı ISO tarafından ilk olarak 1986 yılında yayınlanmıştır. ISRC'nin plak şirketleri tarafından kullanımı, 1988 yılında IFPI tarafından önerilmiştir.

IFPI, 1989 yılında ISO tarafından ISRC için Kayıt Merkezi ("Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi") olarak tayin edildikten sonra, 60 bölgeyi kapsayan 58 ISRC Kayıt Ajansı tayin etmiştir.

2019 yılında standardın güncel, üçüncü baskısı yayınlanmıştır. Yeni versiyon, Uluslararası Standart ISO 3901:2019 olarak bilinmektedir. Bu versiyon, 2001 tarihli ikinci baskıyı iptal ederek onun yerine geçer.

ISRC Kılavuzunun güncel versiyonu, sistemin nasıl çalıştığını ve ISRC'lerin ISO 3901-2019'a göre doğru olarak tahsis edilmesi için yapılması gerekenleri açıklamaktadır.

Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi, bu kılavuzu zaman zaman güncelleyecek olup söz konusu bu güncellemeler arasında, <https://isrc.ifpi.org> adresindeki ISRC web sitesinde bilgiler yayınlanabilir ve kullanıcıların değişiklikler için bu kaynağı takip etmesi tavsiye edilir.

3 ISO 3901:2019 AÇIKLAMASI

3.1 ISRC'nin kapsamı ve amacı

ISRC, ses kayıtlarını ve müzik videosu kayıtlarını, benzersiz ve kesin olarak atıfta bulunabilecek şekilde tanımlamak için kullanılabilen standart bir tanımlama kodudur.

Bir ISRC, bir kaydı tüm ömrü boyunca tanımlar ve kaydın hak sahibi ya da yetkili bir temsilcisi tarafından tahsis edilir. ISRC tahsis edildikten sonra (diğerleri arasında) kaydın üreticisinin yanı sıra bu kaydı daha sonra lisanslayan veya satın alan taraflar, kayda katkıda bulunanlar, kaydın kullanıcıları ve lisans sahipleri, kayıttaki farklı toplu yönetim haklarının sahiplerini temsil eden kuruluşlar (CMO'lar), yayın kuruluşları, medya kütüphaneleri ve arşivler, müzikologlar, öğretmenler ve uygulama yazılım geliştiricileri tarafından kullanılır.

Metin eşleşmesine bağlı kalmak yerine ISRC'nin kullanımı, kayıtlarla ilgili bilgilerin depolanması ya da kurtarılması veya taraflar arasında alıp verilmesi gerektiğinde daha etkili ve doğru tanımlama sağlar. Bu durum özellikle kayıtlar farklı olduğu hâlde aynı isme sahip olduğu ya da yazım, dil veya karakter takımındaki varyasyonlar, metin eşleşmesini güvenilmez kıldığı zaman geçerlidir.

3.2 Neden ISRC Tahsis Edilir?

ISRC'nin tahsis edilmesi birçok nedenle önemlidir. Birçok çevrimiçi hizmet, bir kaydın benzersiz şekilde tanımlanması ve bu kayıtla ilgili verilerin yönetimine yardımcı olması için bir ISRC sunulmasını gerektirir. ISRC kullanımı, farklı hizmetlerden gelen kullanım raporları arasında birlikte işlerlik sağlar. Ayrıca hizmetlerin sundukları tekliflerini, üçüncü taraflardan gelen tanımlayıcı meta veriler gibi dış kaynaklardaki verilerle uyumlu hale getirmesine olanak tanır.

Radyoda çalmak ve halka açık performans için kayıt hak ve lisanslarını yöneten Toplu Yönetim Kuruluşları (CMO'lar), kayıtlar oynatıldığında radyo istasyonları ve mekânlardan gelen gelirleri bölüştürme sürecinin parçası olarak repertuarın kaydedilmesini şart koşar. CMO'ların kayıtlı repertuarın veri tabanlarını yönetebilmesi için ISRC genellikle faydalı ve gereklidir. ISRC, benzer isimlere sahip kayıtlar arasında ya da bir kaydın farklı versiyonları arasında karışıklığı önlemeye yardımcı olur.

3.3 ISRC'nin Yapısı ve Kullanıcılar Tarafından Tahsis Edilmesi

Aşağıdaki açıklama, Uluslararası Standart ISO 3901:2019'u özetlemekte olup yerine geçmemektedir. Açıklama gerektiğinde, güvenilir olan ISO standart belgesinin kendisine başvurulmalıdır. Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi'nin tayin ettiği ISRC ajansları, belirsizlik durumunda tavsiye verebilir. ISO standardı ISO 3901:2019'un kopyaları, ulusal standart kurumlarından ve doğrudan ISO'nun kendisinden (<https://www.iso.org/>) elde edilebilir.

3.3.1 Genel

ISRC, kaydın her değişik versiyonu için yalnızca tek bir tanımlayıcı kodun tahsis edildiği, ses ve müzik videosu kayıtları için benzersiz bir kimlik tanımlayıcıdır. Bir ISRC, bu tahsisi isteyen bir "Kayıt Ettiren" tarafından veya adına tahsis edilir.

Kod ayırtma amaçları dâhilinde, ISRC farklı unsurlarına ayrılır. Ancak kodun kullanımında, ses veya müzik videosu kaydını temsil eden, numaranın bütünüdür ve herhangi tek bir unsura bir önem atfedilemez. Özel olarak, Ön Kodun güncel bir hak sahibini tanımladığı varsayılmaz, çünkü kodun ayırılmasından sonra kayıt el değiştirmiş olabilir ya da kod, üçüncü bir tarafça tahsis edilmiş olabilir. Ayrıca haklar bölgeden bölgeye farklılık gösterebilir. Dahası, referans yılın kayıt yılı olduğu varsayılmaz. Çünkü ISRC'nin tahsis edildiği yılı temsil eder, bu ise kaydın piyasaya sürüldüğü yıl olabilir ya da olmayabilir (bkz. [3.3.3 Referans Yıl Unsuru](#)).

Alfasayısal bir kod olan ISRC'de, rakamlar (0-9 arasındaki Arap rakamları) ve Latin alfabesinin 26 büyük harfi kullanılır.

Küçük harfler, şartnamede tamamen yasaklanmamakla birlikte sistemlerin kodları doğrulamadan veya kullanmadan önce küçük harfleri, büyük hâleriyle eşleştirmesi önerilir.

Sıfır rakamı ile büyük O harfi, 1 rakamı ile küçük l harfi ve büyük l harfi arasında karışıklık olmaması için çok dikkat gösterilmelidir.

Kodun kendisi on iki karakterden oluşmakla birlikte insan kullanıcılar görsel olarak sunulduğunda, bölüm 5'te açıklanan uzatılmış bir format söz konusudur. Aşağıdaki sırada görünen üç unsur içerir:

- Ön Kod
- Referans Yıl
- Tanımlama Kodu

Aşağıdaki örnekte açıklama amacı ile oluşturulan bir kod kullanılmaktadır. Bu kod **asla** kullanılmamalıdır ve gerçek bir kodun tahsis edilmesiyle ilgili aşağıdaki metne başvurulması zorunludur. ISRC kodu AA6Q72000047, aşağıdaki gibi oluşturulur:

ISRC kodu: AA6Q72000047			
Görsel olarak sunulma şekli: ISRC AA-6Q7-20-00047			
	AA6Q7	20	00047
Kod tanımlayıcı	Ön Kod (2 harfin ardından 3 alfasayısal karakter - toplam 5 karakter)	Referans Yıl (2 rakam) 20'nin anlamı 2020'dir	Tanımlama Kodu (5 rakam)

ISRC belgelerinde "ayırıtma" sözcüğü, gelecekte kullanılmak üzere taraflara bir ön kodun sunulduğu süreçlerle ilgili olarak kullanılırken "tahsis" sözcüğü, belirli bir kayıtla belirli bir kodun ilişkilendirildiği süreçlerle ilgili olarak kullanılır.

3.3.2 Ön Kod

Bu kod, 2 harfin ardından 3 alfasayısal karakterden oluşur. Bunun amacı, iki harfin tahsis edilen ülkeyi temsil ettiği ve üç alfasayısal karakterin de belirli Kayıt Ettiren için ayırıldığı ISRC standardının önceki versiyonlarıyla uyumluluktur. Yeni ayırıtma durumları bu ayrımı ortadan kaldırır ve beş karakterlik tek bir grup ayırılır; ancak kullanıcılar, kendi ülkelerindeki ISRC Kayıt Ajansının, başlangıç konumunda bir ülke kodunun yer aldığı bir ön kod sunmaya devam ettiğini görebilirler. Ön kod görüntülendiğinde, mevcut yazılım sistemleriyle uyumluluklarını korumak için önceki alanlar (yukarıdaki "AA-607") arasında bölünebilir.

Bir Kayıt Ettirene "eskiden kalan" bir Kayıt Ettiren kodu ayırıldığı ve ISO 3901'in önceki bir baskısı uyarınca bir ülke kodu bildirim yapıldığında standart, ön kod olarak bu ikisinin birleşimini dikkate almalarını gerektirir.

Uygulamada, tahsis işlemlerinde hiçbir değişiklik yapılması gerekmez.

Yeni ön koda ihtiyaç duyan Kayıt Ettirenler için beş karakterli bir kod ayrılır ve bunun bir bütün olarak ele alınması gerekir.

3.3.3 Referans Yıl Unsuru

Referans Yıl Unsuru, ISRC'nin kayda tahsis edildiği yılı tanımlar. Söz konusu yılın son iki rakamını içerir.

Örnekler:

2015 için 15

2020 için 20

ISRC normalde, ama her zaman değil, kaydın son prodüksiyon numunesinin hazırlandığı yıl içinde kayda tahsis edilir. Referans Yıl unsurunun amacı, her takvim yılında tahsis edilmiş olabilen kod alanlarını yenilemek, böylece önceki yıllarda tahsis edilen kodların yanlışlıkla yeniden tahsis edilmemesini sağlamaktır.

ISRC'nin tahsis edildiği yıl, kayıt yılından farklı bir yıl olabilir. Kayıt yılı önemli bir bilgi olmakla birlikte ISRC'nin Referans Yıl unsuruna bakarak değil, kayıtla ilişkili meta verilere girilip bu meta verilerden elde edilmelidir.

3.3.4 Tanımlama Kodu

Tanımlama Kodu, Kayıt Ettirenin tahsis ettiği beş rakamdan oluşur.

Tanımlama Kodu mutlaka beş haneden oluşmalıdır. Tanımlama Kodunun beş haneden kısa olduğu durumda bunu beş haneli yapabilmek için sol tarafına sıfır eklenmelidir, örneğin "00013".

Yeni bir ön kodun tayini, söz konusu kayıt ettiren için yetkilendirilen bir tanımlama kodu aralığını getirir. Bu ise normalde kendilerinin tahsis edilmesi beklenen kod sayısını yansıtır: Büyük bir kullanıcı, 00000 ile 99999 arasındaki tam aralığa ihtiyaç duyabilirken bağımsız bir sanatçıya 23800 ile 23899 tayin edilebilir. Olası ihtiyaçların doğru tahmini, ayrıca bir kod aralığı talep etme ihtiyacını önleyecektir.

00000-99999'dan az bir Tanımlama Kodu aralığının Kayıt Ettiren için ayrıldığı durumda, Kayıt Ettirenin tahsis edebildiği kodlarda netlik sağlamak amacıyla, ayrıtılan ISRC'ler normalde belirtilen bir formatta liste olarak Kayıt Ettirene bildirilecektir. Tanımlama kodlarının mutlaka bu listeden ya da tahsis edilen aralıktan elde edilmesini sağlamak için çok dikkat gösterilmelidir.

Kayıt ettirenin kullanımı için, standardın önceki baskıları uyarınca belirtilen bir ülke kodu içeren bir kayıt kodu ayrıldığında, standarda göre bunun 00000 ila 99999 tam aralığında bir ayırma olarak anlaşılması gereklidir.

Tanımlama Kodlarının verilen aralık içinde sıralı olarak tahsis edilmesi şiddetle önerilir ve aynı Tanımlama Kodlarının bir takvim yılı içinde asla yeniden kullanılmaması için dikkat gösterilmelidir.

Bir kayıt ettirenin, kendileri için ayrılan Tanımlama Kodlarını aşması söz konusuysa ayrıca bir aralık temini için ülkelerindeki ISRC Kayıt Ajansına başvurmalıdır.

3.4 Otomatik Tahsis

ISO3901:2019, yukarıda açıklandığı şekilde kullanıcılar tarafından tahsisin yanı sıra "Otomatik Tahsis"e de izin vermektedir. Bu işlem yalnızca, Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi tarafından yetkilendirildiğinde gerçekleşebilir ve Kılavuzun bu baskısı yazıldığı zaman bu yetki verilmemiştir. Yetki verildiği zaman ISRC web sitesinde bir duyuru yapılacak olup bu Kılavuz da bütün bilgileri içerecek şekilde değiştirilecektir.

Otomatik Tahsis işleminde yukarıda belirtildiği gibi kendileri bir kodu tahsis etmek yerine Kayıt Ettiren, kayıt meta verilerini bir servise gönderir ve daha önce bir tahsis yapılmadığı takdirde kendilerine yeni bir kod ulaştırılır. Daha önceden yapılan bir tahsis varsa kullanıcı bu durumdan haberdar edilerek daha önce tahsis edilen kodun kullanılması sağlanır.

Süreç içindeki yeni tahsisler, tek bir "ISRC Kaydı"na sunulur ve burada ISRC sistem kullanıcıları tarafından aratılabilir. Diğer tahsisler, Uluslararası ISRC Kayıt Merkezinin denetimi altında ISRC Kaydına girilebilir. Bu süreçlerin ayrıntıları, Otomatik Tahsis başlatılmaya hazır olur olmaz vakti geldiğinde yayınlanır.

ISRC Yöneticilerinin (bkz. Ek D) birçok durumda, bu programa yetki verildikten sonra Otomatik Tahsise geçiş yapması beklenmektedir.

4 UYGULAMA ESASLARI

4.1 İlkeler

ISRC'nin kayıtları benzersiz ve kalıcı olarak tanımlayabilmesi için kayıtlara ISRC tahsis edilme işlemi büyük bir özenle gerçekleştirilmelidir. Bir ISRC'nin doğru şekilde tahsis edilmesi için, kayıt ettirenin kontrolü dışında bilgilere erişim gerekebilir ve bu durumun titizlikle halledilmesi gerekir.

ISRC tahsis işleminin anahtar ilkeleri (a) ayrı her kayda yalnızca bir ISRC tahsis edilmesi ve (b) belirli bir ISRC'nin yalnızca tek bir kayda tahsis edilmesi şeklindedir.

4.2 ISRC'yi kim tahsis eder

Bir ISRC, kaydın sahibi ya da münhasır lisans sahibi veya bir ISRC Yöneticisi tarafından geçerli bir şekilde kayda tahsis edilebilir. Bir ISRC Yöneticisi, söz konusu kayıt sahipleri ya da münhasır lisans sahipleri adına ISRC tahsis etmek üzere (a) Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi veya (b) Uluslararası ISRC Kayıt Merkezinin tayin ettiği bir ISRC Kayıt Ajansı tarafından yetkilendirilmelidir (bkz. [ISRC Bulletin 2009-03](#)).

4.3 Ayrı ayrı kayıtlara ISRC tahsis edilmesi

İki kayıt aynı ya da farklı olduğu zaman bunu açıkça ayırt edebilmek gereklidir.

Bir ISRC'ye sahip olmayan herhangi bir kayda ISRC tahsis edilebilir.

Bir ISRC'si bulunan ancak ISRC tahsis edildikten sonra maddi değişiklikten geçen bir kayıt, eski ISRC ile tanımlanmamalıdır ve bu kayda yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

Bir ISRC'si bulunan ancak ISRC tahsis edildikten sonra maddi değişiklikten geçmeyen bir kayda başka bir ISRC tahsis edilmemelidir.

"Maddi değişiklik" kavramının açıklamasına ilişkin ayrıntılı kılavuz için bkz. [Ek A.7 YENİ BİR ISRC NE ZAMAN GEREKİR?](#)

Halihazırda başka bir kayda tahsis edilmiş bir ISRC'nin yeniden kullanılmasına izin verilmemektedir.

4.4 ISRC nasıl tahsis edilir

Bir ISRC, tüm yaratıcı süreçler tamamlandığı ve bir kaydı piyasaya sunma ya da ilerde değiştirilmeden kullanım için elde tutma kararı verildiği zaman tahsis edilmelidir.

Bir ISRC, [Bölüm 3](#)'te açıklandığı gibi oluşturulur ve daha sonra seçili kayda tahsis edilir. ISRC ve belirli kayıt, Kayıt Ettirenin sistemlerinde ve tercihen başka yerlerde ISRC'nin yanı sıra kaydın "referans meta verileri"ni depolayarak (bkz. aşağı) birbirine "bağlanmış" olur.

Tanımlama kodlarının normalde sıra ile tahsis edilmesi gerekirken birlikte ISRC'ler, tekrar eden ISRC'lerin oluşturulmasına yol açmayacağı kesin olduğu takdirde ayrılan tanımlama kodu aralığını kullanacak başka programlarla da tahsis edilebilir. Bu tür bir yaklaşım son derece dikkatli uygulanmalıdır ve önerilmemektedir.

4.5 Kayıt ve Telif Hakkı

Bir ISRC'nin tahsisi ve ISRC'nin belirli bir kayıt için tanımlayıcı olarak üçüncü bir tarafa iletilmesi, telif hakkı kaydı ile karıştırılmamalıdır. Telif hakkı kaydı, bazı bölgelerde mevcut olup belirli avantajlar getirir ancak bir ISRC'nin tahsis edilmesi tek başına bunu sağlamaz. Telif hakkı kaydı, ayrı bir süreç olup tahsis edilen ISRC'nin kayıt meta verilerine dahil edilmesine izin verebilir.

4.6 ISRC Değişmez

Orijinal Kayıt Ettiren, bir ISRC verildikten sonra kaydı değişmeyen bir biçimde satar veya lisanslarsa yeni bir ISRC tahsis edilmemelidir ve kaydın ISRC'si aynı kalmalıdır. Kayıt Ettiren, kaydın ISRC'sinin yeni sahibini veya lisans sahibini bilgilendirmelidir. Yeni sahip daha sonra, değişmeyen ISRC'nin kullanıldığı işlemle ilgili olarak iş ortaklarını bilgilendirmelidir. Bu ortaklar daha sonra, bir kaydın kullanımı için doğru tarafa hakkının verilmesini sağlamak üzere kayıtlarında ayarlama yapabilir.

4.7 Referans Meta Veriler

ISRC tahsis edildiğinde ISRC'nin belirli bir kayda "bağlanması", "referans meta veriler" yoluyla güvenceye alınır. Referans meta veriler (bazen "minimum meta veriler" veya "kernel meta veriler" olarak adlandırılır), iki kayıt farklı olduğu takdirde referans meta verilerin en az bir alanda farklı olacağı şekilde tanımlayıcı verilerden oluşan küçük bir gruptur. Her ISRC'nin yanı sıra tutulması gereken referans meta veriler, kaydın:

- Başlığı
- Versiyon başlığı
- Kayıtlarla esasen ilişkili sanatçı veya grup adı (yani baş sanatçı adı)
- Kaydın süresi
- Türü (yani ses kaydı veya müzik videosu)
- İlk yayın yılıdır.

Bu referans meta verilerin tam spesifikasyonuna Ek E'de yer verilmiştir.

Herhangi bir ISRC tahsisine, en azından Kayıt Ettirenin sistemlerinde, ISRC'nin yanı sıra bu veri grubunun depolanması eşlik eder. Bu verileri içermeyen ISRC'ler, ISRC standardı ile tam olarak uyumlu değildir.

ISRC sisteminden tam olarak faydalanmak için Kayıt Ettirenler, kaydın ve ISRC'sinin bilgilerinin, ilgili bütün repertuar veri tabanlarına sunulmasına sağlamalıdır.

4.8 Veri Alışverişinde ISRC kullanımı

ISRC, bir kayıtla ilgili bütün belgelerde dahil edilmelidir.

Bir kaydın ISRC'si, söz konusu kaydın kullanımı bildirilirken sunulmalıdır. Kayıt verileri, bunu kullanması gereken farklı taraflar arasında alınıp verilir. ISRC, bir veri alışverişi işlemi sırasında tarafların belirli kayıtlara kesin olarak referansta bulunmasını sağlar. Bu tür veri alışverişlerinde ISRC mutlaka sunulmalıdır.

Kayıtlı müzik sektörü, Dijital Veri Alışverişi (DDEX) spesifikasyonlarını yaygın şekilde kullanır. Bütün DDEX standartları, bir kaydın belirtildiği her yerde bir ISRC'nin taşınmasına olanak tanır ve birçok DDEX kullanıcısı bu bilgiyi sunar. Bazı DDEX kullanıcıları, iş ortakları tarafından ISRC'nin sunulmasını veya kabul edilmesini şart koşar. DDEX mesajlarının alıcıları, doğru şekilde yapılandırıldıklarından emin olmak için aldıkları ISRC'leri doğrulamalıdır. ISRC'lerin doğrulanmasına ilişkin bilgiler, ISRC web sitesinde mevcuttur.

4.9 ISRC'nin kodlanması

Bir kaydın kodlandığı, örneğin bir ses MP3 dosyası, görsel işitsel MP4 dosyası, bir stream, bir CD, DVD ya da BluRay diski olarak kodlandığı durumda mümkünse ISRC, kaydın yanı sıra kodlanmalıdır. Farklı medya formatları için bu işlemin nasıl yapılabileceğine ilişkin bilgiler, <https://isrc.ifpi.org/> adresindeki ISRC web sitesinin [Frequently Asked Questions](#) (Sıkça Sorulan Sorular) bölümünde yayınlanmaktadır.

Bir ISRC'nin kodlanması, mümkün olduğu yerde, mümkün olduğunca güvenli ve kalıcı yapılmalıdır. Bu işlem örneğin filigran basma, parmak izi, dijital etiketler, barkodlar, kriptografik hash'ler, dijital imzalar ve diğer teknikler kullanılarak yapılabilir.

Kayıtlar sesli parmak izi servislerine sunulduğunda ISRC, her kayıtla birlikte verilen meta verilerin parçası olmalıdır.

4.10 Çok parçalı kayıtlar veya seçilmiş parçalar

Ayrı şekilde kullanılabilen her kayda kendi ISRC'si tahsis edilmelidir. Parçaları ayrı ayrı kullanılacak (örneğin bir senfoni) bir kayda, bir bütün olarak ISRC tahsis edilebildiği gibi bileşenlerinin her birine de bir ISRC tahsis edilebilir. Bkz. Ek [A.14.1](#) Bileşik kayıtlar.

4.11 Hataların düzeltilmesi

Genel olarak ISRC'nin, daha önce tahsis edildiği takdirde bir kayda tahsis edilmemesi gerekmezken birlikte hata yapıldığı ve hatanın düzeltilmesi için yeni bir ISRC'nin tahsis edilmesi gerektiği durumlarda buna izin verilebilir. İki farklı kayda uygunsuz bir biçimde aynı ISRC'nin tahsis edildiği durumda bu kayıtlardan birine veya her ikisine, tanımlamanın benzersizliğini geri kazanmak üzere yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

Hataların düzeltilmesine ilişkin daha fazla bilgi, Ek [A.13](#)'te yer almaktadır.

5 ISRC'İN GÖRSEL SUNUMU

Bir ISRC'nin normal biçimi, yukarıdaki [bölüm 3.3](#)'te açıklandığı gibi 12 karakterden oluşur. Bir ISRC yazıldığı, basıldığı veya insan kullanıcılara başka türlü görsel olarak sunulduğu zaman bir kod tanımlayıcı olarak önüne "ISRC" harfleri getirilmeli ve üç tire işareti aşağıdaki gibi koyulmalıdır:

- ön kod unsurunun ikinci harfinden sonra;
- ön kod unsuru ile referans yıl unsurunun arasına;
- referans yıl unsuru ile tanımlama kodu unsuru arasına.

Bu düzenleme, bu belgenin önceki baskılarına göre tahsis edilen ve bu baskılardaki önerilere göre sunulan ISRC'ler ile uyumluluğu sağlar.

"ISRC" harfleri (boşluk) ve tireler, ISRC'nin bir parçasını oluşturmaz. Örnek ISRC:

AA6Q72000047

İnsan kullanıcılara yönelik biçim:

ISRC AA-6Q7-20-00047

6 GİZLİLİK

IFPI'nin ISRC ile ilgili gizlilik politikası, <https://isrc.ifpi.org/en/privacy-policy> adresinde bulunabilir.

EK A

ISRC'NİN TAHSİS ŞEKLİNE VE ZAMANINA İLİŞKİN UYGULAMA ESASLARI

A.1 ARKA PLAN

Bu Ek, ISRC'nin nasıl ve ne zaman tahsis edileceğine ve ne zaman tahsis edilmemesi gerektiğine dair daha fazla ayrıntı sunmaktadır.

ISRC sisteminin kullanımı gönüllü olmakla birlikte (kontrat gereği olmadığı ya da yerel yasa veya düzenlemelere uymak için gerekli olmadığı takdirde) Uluslararası ISRC Kayıt Merkezinin sunduğu standartlar ve ilgili belgelere uymak (bu Kılavuz dahil), bütün kullanıcıların faydasına olabilmesi için standardın etkili uygulamasını sağlamak amacıyla şarttır.

Kılavuzun Ek kapsamında belirtilen ISRC tahsis kuralları, örneğin kayıt teknolojisi veya uygulamasındaki gelişmeleri hesaba katmak üzere gerekirse güncellenecektir. Kılavuzun son versiyonu, Kılavuza dahil edilecek güncellemeler ve diğer kılavuz bilgileriyle birlikte <https://isrc.ifpi.org> adresindeki Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi web sitesinde mevcuttur.

A.2 ISRC'NİN KAPSAMI

Bir ISRC yalnızca ses kayıtlarına ve müzik videosu kayıtlarına tahsis edilmelidir. Bu Ekte aksi belirtilmediği takdirde bunlara hep birlikte "kayıtlar" denecektir.

A.2.1 Ses Kayıtları

Ses kayıtları yalnızca sesli müzik kayıtlarını, konuşma kayıtlarını ve ortam kayıtlarını (örneğin vahşi yaşam kayıtları) içerir. Kayıtlarla ilgili daha fazla bilgi aşağıda ve [Ek B](#)'de yer almaktadır.

A.2.2 Müzik Videosu Kayıtları

Müzik videosu kayıtları, sesli bileşenin tamamen veya esasen bir müzik kaydı olduğu sesli-görsel kayıtlar olarak tanımlanır. Bu ise kısa müzik videolarını ve konser kayıtlarını içerir. Müzik videosu kayıtlarının daha ayrıntılı bir açıklaması, [Ek C](#)'de verilmektedir.

A.3 ISRC TAHSİSİNİN İLKELERİ

ISRC tahsis edilmesi gereken bir kaydın tam olarak bir ISRC'si olmalıdır.

ISRC tahsis edilmiş olan bir kaydın, sahibi değişse ya da lisanslansa bile kendisine tahsis edilmiş başka bir ISRC'si olmamalıdır.

Bir kayda tahsis edilmiş olan bir ISRC, farklı bir kayda asla yeniden tahsis edilmemelidir.

A.4 BİR ISRC TAHSİS EDİLMELİ Mİ?

Bir ISRC, kaydın sahibi bunu kullanmayı planlıyorsa veya gelecekte kullanılabileceğine inanıyorsa (arşivlenmiş) bir kayda tahsis edilmelidir. Kullanımdan kasıt sadece parasal değer olmak zorunda değildir; ün, promosyon veya teşhir de buna dahil olabilir.

Gelecekte kullanıma dair bir beklentinin olmadığı durumda kayıt sahibi, bir ISRC tahsis etmemeyi seçebilir ancak kayıta kullanılan diğer hakların sahiplerinin, bunun kullanımını "istifade" olarak kabul edilebileceğine ve dolayısıyla bir ISRC'nin kullanımını takip etmeye ihtiyaç duyup tahsisini faydalı bulabileceklerine dikkat etmelidir.

A.5 ISRC'Yİ KİM TAHSİS EDEBİLİR?

Bir ISRC, yalnızca bir kaydın sahibi ya da ISRC Yöneticisi olarak yetkilendirilen biri tarafından tahsis edilmelidir. "Sahip" ile anlaşılması gereken, kayıttaki hakların sahibi veya bir kaydın uzun süreli münhasır lisans sahibidir. Bir ISRC'yi tahsis eden taraf, "Kayıt Ettiren" olarak bilinir ve bir "Ön kod¹" kullanarak ISRC tahsis eder.

Uluslararası ISRC Kayıt Merkezinin özel yetkilendirmesi haricinde bir ISRC'yi başka hiçbir taraf tahsis etmemelidir. Özelde bir kaydı perakende satış, dağıtım, streaming, yayın vb. için alan taraf, bir ISRC tahsis etmemeli ancak kayıt sahibi tarafından tahsis edilmiş olan ISRC'yi kullanmalıdır. Ayrıca bir kayıttaki hakları satın alan taraf, önceki kayıt sahibinin bir ISRC tahsis etmediğinden emin olmadığı sürece bir ISRC tahsis etmemelidir.

A.6 YENİ BİR ISRC NE ZAMAN TAHSİS EDİLMELİ?

Uluslararası Standart, ISRC'nin "kaydın bütün mastering süreci tamamlanmadan önce" tahsis edilmesi gerektiğini belirtmektedir. Bu durum, üretim ve dağıtımdan önce ISRC'yi içermesi gereken dosyalar ve fiziksel master kayıtların hazırlanmasını içeren daha geniş "mastering" kapsamında anlaşılmalıdır. ISRC normalde, sesin optimizasyonu için eşitleme ve sıkıştırma uygulaması olan "mastering" olarak da adlandırılan nihai yaratıcı süreçlerden sonra tahsis edilecektir.

Proje yönetiminin uygulanabilirliği açısından ISRC'nin, tamamlanmış bir miks beklentisi ile geçici olarak tahsis edilmesi gerekebilir. Bir ISRC'nin önemli üretim aşamalarını tamamlayan bir kayıtle ilişkilendirilmesine izin vermek kabul edilebilir olup icracıların sahne sırası ve diğer katkı sağlayanlar hakkındaki veriler gibi başka bilgilerin devamlılığı açısından avantajlar sunabilir. ISRC'nin bu şekilde tahsisi yalnızca, nihai miks tamamlandıktan sonra sağlama alınabilir çünkü başlık, mikse katkı sağlayanlar, süre vb. gibi tüm bilgiler bu noktadan önce tam

¹ Bir ISRC Kayıt Ettiren olmakla ilgili bilgiler <https://isrc.ifpi.org/> adresinde mevcuttur.

olarak bilinmeyebilir. Kullanıcılar, stüdyodaki projelerin tanımlanması için öneriler üzerinde çalışan Dijital Veri Alışverişinin (DDEX) önerilerini kontrol etmelidir.

Kayıt Ettirenlerin bitmemiş bir kaydın ISRC'sini üretim süreci dışında iletmemesi önerilir, özellikle de piyasaya sürülmeden önce değişebilen meta verilerle ilişkiliyse ya da daha sonra birkaç farklı miks üretiliyorsa. Farklı miksler oluşturulursa o zaman bu belgede açıklandığı gibi farklı ISRC'ler tahsis edilmelidir.

Piyasaya sürülebilecek (örn. mikslenmiş ve mastering işlemi yapılmış) ancak aslında piyasaya sürülmemiş bir kayda bir ISRC tahsis edilebilir. ISRC, depolanan kayıtla ilişkilendirilmeli ve birden fazla ISRC tahsisini önlemek için söz konusu kaydın gelecekte kullanımında yer verilmelidir; örneğin bu kayıt daha sonra piyasaya sürülürse.

A.7 YENİ BİR ISRC NE ZAMAN GEREKİR?

Aynı kayıtlar, aynı ISRC ile tanımlanmalıdır. Tamamen farklı kayıtlar farklı ISRC'lerle tanımlanmalıdır. Bu iki uç arasında dikkatle ele alınması ve "maddi değişiklik" olup olmadığının değerlendirilmesi gereken belirsiz birçok durum söz konusudur. Bu durumların ele alınışında Kayıt Ettirenler arasında tutarlılık olması, ISRC sisteminin genel bütünlüğüne katkıda bulunur.

Maddi değişiklik olup olmadığını değerlendirirken uygulanacak anahtar ilke, bir kaydın diğerinden farklı yaratıcı girdi sebebiyle farklı olup olmadığıdır. Aradaki farktan yaratıcı bir girdi sorumluyorsa o zaman yeni bir ISRC gereklidir. Bazı durumlarda kayıtların arasında ince farklar olabilir: Sınırlar dahilinde, işin içine öznellik ve muhakeme girebilir. Aşağıdaki bölümlerde yeni bir ISRC'nin tahsis edilmesinin gerekip gerekmediği durumlar örnek olarak ele alınmaktadır.

A.8 YENİ ISRC ASLA GEREKMEZ

Aşağıdaki durumlarda yeni bir ISRC asla tahsis edilmemelidir:

A.8.1 Bir kayıt, farklı bir teknoloji kullanılarak kodlanmıştır

ISRC, kaydın kodunu değil, kaydı tanımlar; o nedenle örneğin MP3 ve AAC teknolojileri ile kodlanan aynı kayıt, aynı ISRC'ye sahip olmalıdır. Aynı şekilde örneğin H.264 ve VP8 teknolojileri ile kodlanan bir müzik videosu kaydı da aynı ISRC'ye sahip olmalıdır.

A.8.2 Bir kaydın yüksek çözünürlüklü versiyonu oluşturulmuştur

Bir kaydın yüksek çözünürlüklü (örneğin 96kHz/24bit) versiyonu, standart çözünürlüklü (örneğin 44.1kHz/16bit) bir versiyonla aynı kayıttır. Bu versiyonlar aynı ISRC'ye sahip olmalıdır. Çözünürlükteki farkın yeniden mastering işleminin sonucu olması durumunda aşağıdaki kurallara uyulmalıdır.

A.8.3 Farklı bir iş modeli için bir versiyon oluşturulmuştur

Bir kayıt satıldığında, lisanslandığında, stream yapıldığında veya yayınlandığında da aynı kayıttır. Bütün bu versiyonlar aynı ISRC'ye sahip olmalıdır.

A.8.4 Bir derleme oluşturulmuştur

Bir kaydın değişim, remiks ya da yeniden mastering olmadan bir derlemede yeniden kullanılması durumunda aynı ISRC kullanılmalıdır.

Bir kaydın derlemede (ya da sonraki sayılarda) kullanılması, ISRC'ye atıfla aynı kaydın diğer piyasa sürümlerinde kullanılmasından ayırt edilemez. ISRC her durumda aynı olmalıdır. Bu tür bir ayırım gerektiğinde, ISRC sisteminin kapsamı dışında olan ürün tanımlayıcılara atıf yapılmalıdır.

Kaydın derlemede kullanım için yeniden master'landığı durumda normalde yeni bir ISRC gerekmez ancak yaratıcı girdinin yeni bir ISRC gerektiği anlamına gelip gelmediğini belirlemek üzere bu belgedeki kurallar kullanılmalıdır.

Derlemede kayıt uzunluğunun değiştirildiği durumda bu belgenin A10.2 bölümündeki prosedür takip edilmelidir.

A.8.5 Bir kayıt ISRC'si ile birlikte üçüncü bir taraftan lisanslanmıştır

Bir kaydın bir üçüncü taraf lisans verenden lisanslandığı ve lisans verenin bir ISRC sunduğu durumda söz konusu ISRC'nin kullanımına, kayda atıf amacıyla değişiklik yapılmadan devam edilmelidir.

A.9 YENİ ISRC MUTLAKA GEREKLİDİR

Aşağıdaki durumlarda mutlaka yeni bir ISRC tahsis edilmelidir:

A.9.1 Bir stüdyo kaydının canlı versiyonu piyasaya sürülmüştür

Canlı kayıt, stüdyo versiyonundan tamamen farklı olup yeni bir ISRC gereklidir.

A.9.2 Promosyon amacıyla bir ön sürüm versiyonu oluşturulmuştur

Ön sürüm versiyonu, son sürümden farklıysa ve Kayıt Ettirenin kontrolü dışında kullanılacaksa yeni bir ISRC tahsis edilmelidir. Kaydın son sürümden farklı olup olmadığını belirlerken yeniden mastering ile ilgili bu belgede yer alan kurallar kullanılmalıdır.

A.9.3 Farklı stüdyo "çekimleri" kullanılarak farklı versiyonlar oluşturulmuştur

Farklı versiyonlar veya kayıtlar ya da mikslar için farklı ISRC gerekir. Farklı "çekimler", farklı kayıtlardır; bütün personel aynı olsa bile. Yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

A.9.4 Edit edilen bir versiyon oluşturulmuştur

Örneğin küfür sözcüklerini atmak ya da değiştirmek için edit edilen bir versiyona yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

A.9.5 Bir "cover versiyon" oluşturulmuştur

Bir "cover", bir müzik eserinin farklı sanatçılar tarafından oluşturulan farklı bir kayıttır. Cover versiyonu, mevcut kayıttan tamamen farklı olup yeni bir ISRC gereklidir.

A.9.6 Bir müzik videosu oluşturulmuştur

Bir müzik videosu, bir ses kaydından her zaman farklıdır ve temel aldığı ses kaydının ISRC'si ile tanımlanmamalıdır. Bir videonun soundtrack parçasına, ayrıca kullanılacağı için tahsis edilmiş bir ISRC varsa bile video için yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

Kayıt Ettiren tarafından oluşturulan video için meta veri kaydı, videonun temel aldığı ses kaydının ISRC'sini belirtmelidir.

A.9.7 Farklı müzik videosu versiyonları oluşturulmuştur

Bir müzik videosunun farklı versiyonları, farklı video içeriği veya farklı ses içeriği (bu belgedeki kurallara göre) içeriyorsa o zaman bunlara farklı ISRC'ler tahsis edilmelidir.

A.9.8 Bir kaydın remikslenen versiyonu oluşturulmuştur

Bir kaydın remikslenen versiyonu, orijinalden farklı olacaktır ve dolayısıyla yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

A.9.9 Bir kayda başka parçalar eklenerek farklı bir versiyon oluşturulmuştur

Bir kayda enstrüman veya vokal performanslar eklenirse bu durum farklı bir versiyonla sonuçlanacaktır, dolayısıyla yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

A.9.10 Uzatılmış bir versiyon oluşturulmuştur

Uzatılmış versiyon, farklı bir kayıt olup yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

A.9.11 Promosyon amacıyla ya da zil sesi olarak kayıttan bir parça alınmıştır

Kesilen parça, farklı bir kayıt olup yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

Kayıt Ettiren, depoladıkları veya başkalarına ilettikleri meta veriler, (kaydın tümünün söz konusu ISRC ile tanımlanması yerine) kesilen her parçanın belirli bir ISRC'si olan bir kayıttan alındığı konusunda belirsiz olmayan bir biçimde açık olduğu takdirde oluşturulan her kesik parça veya zil sesine ayrı ayrı ISCR'ler tahsis etmemeyi seçebilir.

A.9.12 Bir ara, skeç ya da röportaj oluşturulmuştur

Bütün bunlar farklı kayıtlar olup her birine yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

A.9.13 Bir çağrı oluşturulmuştur

Çağrı (kaydın "akılda kalan kısmını" içeren bir parçası) ayrıca kullanılabilirse (sadece kayıt içinde kullanılmak yerine) bir ISRC tahsis edilmelidir.

A.9.14 Piyasaya sürülmek üzere kuyruklar, solo yapılan parçalar veya diğer bileşenler oluşturulmuştur

Bir "kuyruk" (stem), orijinal çok parçalı bir kaydın bir veya daha fazla bileşeni, daha sonra bitmiş bir mikste birleştirilmesi amaçlanan bir ara kayıt oluşturulmak üzere kullanıldığında oluşturulur. Bu tür bir kuyruğun, bitmiş miksten bağımsız olarak piyasaya sürülmesi amaçlandığında buna bir ISRC tahsis edilmelidir.

Vokalin (veya başka unsurun) baskılandığı bir parça versiyonuna da yine, piyasaya sürülmesi planlanıyorsa yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.

Bir kuyruğun, ayrıca piyasaya sürme amacı olmadan üretim sürecinin normal bir parçası olarak oluşturulması durumunda bu kuyruğa ISRC tahsis edilmemelidir.

Film ses işlemi için sunulan kuyruklar, kendilerinin ISRC kullanılarak tanımlanması gerekebilecek kayıtlarla sonuçlanabilir.

A.10 YENİ BİR ISRC GEREKİP GEREKMEDİĞİNİ KOŞULLAR BELİRLER

Aşağıdaki koşullarda Kayıt Ettiren, sunulan kurallara göre yeni bir ISRC gerekip gerekmediğini belirlemelidir.

A.10.1 Bir kaydın yeniden master'lanan bir versiyonu oluşturulmuştur

Yeniden master'lama, birçok farklı işlemi kapsayan geniş bir terimdir. Yeniden mastering sırasında bir kayda uygulanan işlemler, kaydın kendisine yaratıcı girdi uygulanmasını içerdiği takdirde (ve ancak bu takdirde) yeni bir ISRC tahsis edilmelidir. Aşağıdaki işlemler, ISRC tahsisi açısından yaratıcı girdi ıçermez:

- basit seviye değışikliği,
- varyasyon olmadan bir kaydın tamamına uygulanan eşitleme,
- varyasyon olmadan bir kaydın tamamına uygulanan sıkıştırma,
- gürültü giderme, tık sesi giderme, hız ve ses perdesi düzeltme, örnek hızı değışikliği, titreme vb. dahil, manuel olarak kontrol edilen parametrelerin kaydın tamamı boyunca sabit olduğu (sonuçta elde edilen kayıt belirgin biçimde iyileşmiş olsa bile) dijital sinyal işlemleri.

Esasen sabit veya teknolojik ayarlama işlemleri bağlamında yeni bir ISRC tahsis edilmemelidir.

A.10.2 Bir kaydın uzunluğu değıştirilmiştir

Bir kaydın uzunluğu bazen, iki kaydın aynı olup olmadığını belirlemede faydalı bir araçtır. Ancak bazen bu durum yanıltıcı sonuçlara neden olabilir. Ek olarak bir kaydın uzunluğunun hesaplaması belirsiz olabilir. Kodlanan bir dijital dosyanın oynatma süresi açıktır ancak bu, kaydın kendisinden önce ve sonra itibari miktarda sessizlik veya ortam sesi içerebilir. Aşağıdaki kurallar geçerlidir:

- Kayıtta dörtlük veya nakarat gibi kısımları çıkarmak veya eklemek için düzenleme yapılmışsa yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.
- Kayıtta yaratıcı girdiyi önemli ölçüde etkilemeyecek biçimde (örneğin hızında değışiklikler veya sesin yavaş yavaş kaybolması) uzunluğunu değıştirecek bir düzenleme yapıldıysa o zaman, kayıt uzunluğundaki fark 10 saniyeden az olduğu takdirde yeni bir ISRC tahsis edilmemelidir; aksi takdirde yeni bir ISRC tahsis edilmelidir.
- Bir kayıta, sonuçta kayıt uzunluğunda bir değışiklik olacak şekilde yalnızca yaratıcı girdiyi içermeyen kısımları çıkarmak veya eklemek üzere bir düzenleme yapıldıysa (örneğin sessizlik, ortam veya alkış) yeni bir ISRC tahsis edilmemelidir.

A.11 ISRC ASLA UYGUN DEĞİLDİR

Aşağıdaki durumlarda bir ISRC asla tahsis edilmemelidir:

A11.1 Belirlenen varlık, bir kayıt değildir

Bir ses kaydı ya da müzik videosu kaydından başka hiçbir şeye asla bir ISRC tahsis edilmemelidir. Örneğin bir ISRC, bir "duvar kağıdı resmi"ne ya da ticari eşyaya ya da kitaba tahsis edilmemelidir.

A.11.2 Belirlenen varlık kayıt içeriyordur

Bir CD ya da MP3 dosyası, kayıt içerebilmekle birlikte bir kayıt değildir. Bir CD veya MP3 dosyasına ISRC tahsis edilmemelidir. Bir CD veya MP3 dosyasında bulunan bir kayda ISRC tahsis edilmelidir ve taşıyıcı (teknik olarak mümkün olduğu zaman), içerdiği her kaydın ISRC'sini içermelidir.

A.11.3 Belirlenen varlık bir MIDI dosyasıdır veya polifonik zil sesidir

Bir MIDI dosyası, ses kaydı ya da müzik videosu kaydı olmadığı için bu tür bir dosyaya ISRC tahsis edilmemelidir.

A.12 İHLAL TEŞKİL EDEN KAYITLARA TAHSİSLER

İhlal teşkil eden bir kayda bir ISRC tahsis edildiğinde bu tahsis normalde, ihlal edilen kayıt için geçerli bir tahsis olarak kabul edilmelidir.

A.13 HATALARI GİDERMEK

Zaman zaman hatalar oluşabileceği kabul edilmektedir ve bu hatayı düzeltmek veya en azından hafifletmek, etkilenen tüm tarafların sorumluluğudur.

A.13.1 Ufak prosedür hataları

Tahsis edilen ISRC'de ufak prosedür hataları varsa ancak diğer repertuar veya hak sahiplerini etkileyen bir risk söz konusu değilse taraflar, bu hatadan ders almalıdır ancak düzeltmeye çalışmaları gerekmez. Örneğin yanlış referans yılı kullanıldıysa ancak bu durum, geçerli şekilde tahsis edilen diğer ISRC'yi etkilemiyorsa ISRC korunmalıdır.

Diğer repertuar ya da hak sahiplerini etkileme riskinin oluşmadığını kontrol etmek, Kayıt Ettirenin sorumluluğudur.

A.13.2 Tek bir kayda birden fazla ISRC tahsis edilmiştir

Bir kayda birden fazla ISRC tahsis edildiğinde Kayıt Ettiren, bunlardan birini seçmeli ve tercih edilen ISRC olarak kullanılmalıdır. Diğer ISRC/ISRC'ler, Kayıt Ettirenin dahili kayıtlarında belirtilmeli ve gelecekteki piyasa sürümlerinde kullanılmamalıdır. İş ortaklarına bu hata bildirilmelidir ve başka hata potansiyelini azaltmak için adımlar atılmalıdır. Fiziki veya dijital stoğu geri çekmenin her zaman pratik olmadığı belirtilmektedir. Repertuar veri tabanlarının

bulunduğu ve kayıtları kabul edebildiği durumda söz konusu ISRC'ler olduğu gibi kaydedilmeli ve tercih edilen ISRC ile bağlantılandırılmalıdır.

Birden çok tarafın aynı kayda ISRC'ler tahsis ettiği durumda, ilk tahsisi gerçekleştiren kayıt sahibi, seçimi yapmalıdır ve normalde yapılan ilk tahsis tercih edilir.

A.13.3 Birden fazla kayda tek bir ISRC tahsis edilmiştir

Bir hata sonucunda aynı ISRC, birden fazla kayda tahsis edildiğinde genellikle, mümkünse, bu durum doğru şekilde tahsis edilmiş ISRC'lerin lehine özlmeye çalışılmalıdır. Fiziki veya dijital stoğu geri çekmenin her zaman pratik olmadığı belirtilmektedir. Kayıtlardan birine veya her ikisine yeni bir ISRC tahsis edilmeli ve gelecekteki piyasa sürümlerinde kullanılmalıdır. Hatalı ISRC'ler, Kayıt Ettirenin dahili kayıtlarında belirtilmelidir. İş ortaklarına bu hata ve daha fazla hata potansiyelini azaltmak için atılan adımlar bildirilmelidir. Daha fazla bilgi için yerel ISRC Kayıt Ajansı veya Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi ile iletişime geçilmelidir.

A.13.4 Diğer Kayıt Ettirenleri etkileyen hatalar

Hatalar, kuralla uygun hareket eden diğer Kayıt Ettirenleri etkileyebilir. Örnekler arasında hatalı bir n kodun kullanılması yer alır, özellikle bu n kod, Uluslararası Standardın daha önceki bir baskısına göre ayrı bir lke Kodu ve Kayıt Ettiren kodu olarak ayırılmışsa. Bu durumda Kayıt Ettiren, tavsiye için kendi lkelerindeki ISRC Kayıt Ajansına başvurmalıdır. ISRC Kayıt Ajansının diğer ülkelerdeki ISRC Kayıt Ajansları ile koordine olması gerekiyorsa bunu, çalışmaları koordine edecek Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi yoluyla yapmalıdır. Mümkün olan yerde ISRC Kayıt Ajanslarının yaklaşımı, doğru şekilde tahsis edilen ISRC'ler üzerindeki etkiyi en aza indirecek şekilde olmalıdır.

A.14 ÖZEL DURUMLAR

Aşağıdaki durumlar, belirli uyumluluk kurallarına yol açar.

A.14.1 Bileşik kayıtlar

Bazı kayıtlar, parçaları bir bütün olarak olduğu kadar ayrı ayrı da kullanılabilen bileşiklerdir. Örnekler arasında klasik eserler ve konser videoları yer alır.

Bir kaydın hem bütünü hem de parçalarının ayrı ayrı kullanılabilirdiği durumda her parçaya bir ISRC, bütüne de başka bir ISRC tahsis edilmelidir.

ÖRNEK

Tüm senfoni: XYZ Orkestrası – Beethoven: 2. Senfoni, Re Majör	ISRC AA-6Q7-20-00055
Tek tek hareketler: XYZ Orkestrası – Beethoven: 2. Senfoni, Re Majör: I. Adagio molto – Allegro con brio	ISRC AA-6Q7-20-00056
XYZ Orkestrası – Beethoven: 2. Senfoni, Re Majör: II. Larghetto	ISRC AA-6Q7-20-00057
XYZ Orkestrası – Beethoven: 2. Senfoni, Re Majör: III. Scherzo. Allegro – Trio	ISRC AA-6Q7-20-00058
XYZ Orkestrası – Beethoven: 2. Senfoni, Re Majör: IV. Allegro molto	ISRC AA-6Q7-20-00059

Ayrı ayrı parçalar için Kayıt Ettirenin oluşturduğu meta veri kayıtları, en azından kendi kayıtlarında ve tercihen harici repertuar veri tabanlarında, bunun alındığı bileşik kaydın ISRC'sini belirtmelidir.

A.14.2 Konuşma kayıtları

Örneğin konferans, dil eğitim materyalleri ve sesli kitaplar gibi konuşma kayıtları, sesli kayıtlar olup müzik kayıtları ile aynı şekilde kendilerine ISRC tahsis edilebilir. Kayıt Ettiren, bir konuşma kaydına yönelik ISRC'nin, Uluslararası Standart Kitap Numarası (ISBN) tahsisinin yerine geçmesinin amaçlanmadığına dikkat etmelidir. Bir ISBN, ürünü tanımlarken ISRC, kullanıldığı formattan bağımsız olarak söz konusu üründe yer alan kaydı tanımlar.

Tüm kaydın bölündüğü en küçük içerik birimlerinin her birine bir ISRC tahsis edilmelidir. Birçok durumda bu, bir bölüm veya bir CD parçası olur.

Kayıt Ettirenler, tahsis edilen her ISRC için uygun meta verileri depolamalıdır.

A.14.3 Ortam kayıtları

Örneğin ses efektleri, vahşi yaşam, sokak betimlemelerine ait kayıtlar, sesli kayıtlar olup müzik kayıtları ile aynı şekilde kendilerine ISRC tahsis edilebilir. Kayıt Ettirenler, tahsis edilen her ISRC için uygun meta verileri depolamalıdır. Dijital Veri Alışverişi (DDEX) tarafından yayınlananlar gibi mevcut birçok standart, bir ses kayıtçısı yerine icracı bir sanatçıyı kastetmek üzere "baş sanatçı" gibi terimler tanımlamıştır; o nedenle ortam kayıtlarıyla ilişkili meta verilerin eşleştirilmesi konusunda dikkatli olunmalıdır.

A.14.4 DJ'lerin mikslediği m¼zik

Bazı kayıtlarda, başka kayıtları remiksleyen bir DJ söz konusu olabilir. Bir DJ'in birkaç orijinal kaydı miksleyerek daha sonra yayınlanan bir kompozit kayıt oluşturduğu durumda tüm kompozit kayıt için yeni bir ISRC tahsis edilmelidir. Kompozit kaydın Kayıt Ettireni tarafından oluşturulan meta veri kayıtları, bunun oluşturulduğu orijinal kayıtların ISRC'lerini listelemelidir.

A.14.5 Çevre ve surround sesi kayıtları

Çok kanallı bir kaydın, aynı oturum kayıtlarından üretilmiş bir stereo kaydıdan farklı bir ISRC'si olmalıdır. Orijinal oturum kayıtlarının her ayrı miksi (ya da diğer türlerdeki eşdeğerleri) farklı bir ISRC'ye sahip olmalıdır ancak aynı miksin farklı teknik kodlamaları, kodlama ve kod çözme teknolojisi dinleme deneyimini biraz farklı yapsa bile aynı ISRC'ye sahip olmalıdır.

Bazı dinleme ekipmanları, otomatik aşağı mikslemeye (örn. surround'dan stereo oluşturmak) veya yukarı mikslemeye (örn. stereodan 5.1 surround efekti oluşturmak) olanak tanır. Bu iki işlem de yeni bir kayıt oluşturmayı içermez ve yeni bir ISRC tahsis edilmemelidir.

A.14.6 Bölünmüş m¼lkiyet

Bir kaydın m¼lkiyeti herhangi bir şekilde bölündüğünde ortak sahipler, kimin kayda bir ISRC tahsis edeceği konusunda anlaşmaya varmalıdır ve söz konusu taraf, diğerlerini, tahsis edilen ISRC konusunda bilgilendirmelidir.

Bir ISRC'nin tahsisi, m¼lkiyeti hiçbir şekilde etkilemez ve bir ISRC'de belirli bir Kayıt Ettiren kodunun kullanılması, tahsis eden tarafın kayda sahip olduğu ya da telif ücretlerinin onlara ödenmesi gerektiği anlamına gelmez.

EK B

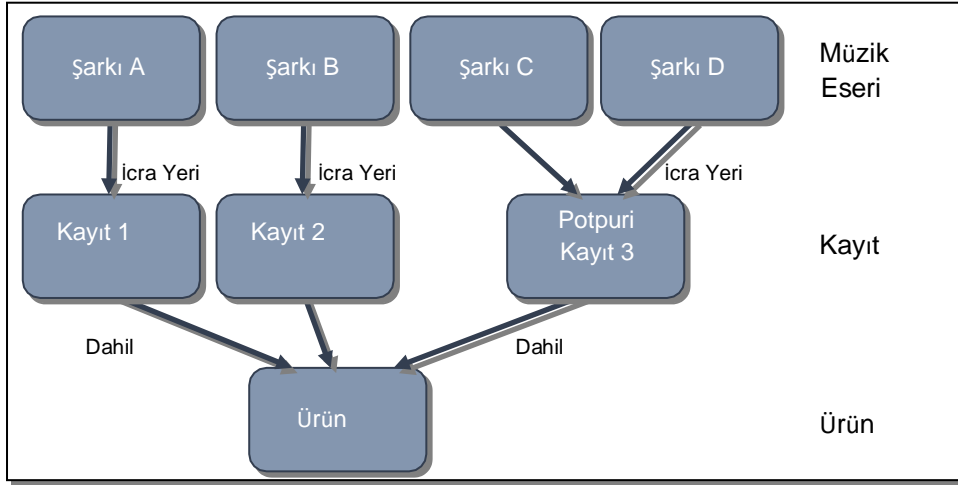
BİR KAYDIN TANIMI

Bir ISRC tahsis edilen varlık, kayıttır. Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi tarafından bir kayıt, <indec>² projesi terminolojisinde bir "ifade" olarak kabul edilir.

Bir kayıt, dinleyicinin veya izleyicinin deneyimlediği şey olarak düşünülebilir. Bu durum kaydın kodlamasından (örneğin analog dalga biçimi ya da dijital bit-stream olarak) ve kaydın yer aldığı üründen bağımsızdır.

B.1 BİR MÜZİK ESERİ VE BİR KAYIT ARASINDAKİ İLİŞKİ

Müzik eserleri (şarkılar) ve kayıtlar, farklı varlık kategorileri olup bu nedenle farklı kategorilerdeki tanımlayıcı ile tanımlanırlar. Bunların arasındaki ilişki, Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1 - İlişkiler

Müzik eserleri genelde ISO standart Uluslararası Standart Müzik Eseri kodu (ISWC) ile tanımlanırlar. Bir kayıt, ISRC ile tanımlanırlar. Bir müzik eseri, bir defa ya da farklı kayıtlar olarak birkaç defa kaydedilebilir ve her ayrı kaydın kendi ayrı ISRC'si olacaktır. Birkaç müzik eseri, örneğin bir potpuri gibi bir kayıta birleştirilebilir.

² <indec> projesinin nihai raporu, https://www.doi.org/topics/indec/indec_framework_2000.pdf adresinde bulunabilir. 2000 yılına ait olmakla birlikte indec projesi, ISRC ve diğer birçok medya meta veri sistemini destekler.

EK C

BİR MÜZİK VİDEOSU KAYDININ TANIMI

Bir müzik videosu kaydı, bir müzik performansının tamamen veya esasen, hareketli parçalarla senkronize edilmiş olduğu bir ses kayıdır.

ISRC tahsisi açısından bir müzik videosu kaydının görsel bileşenin hareket içermesi gerekmez: Yalnızca kaydın bir görsel bileşen içermesi gerekir. Sabit resimlerden oluşan bir slayt gösterisinin yer aldığı bir sesli-görsel kayda, müzik videosu kayıtlarıyla tutarlı şekilde ISRC tahsis edilmelidir.

Bir ses kaydı ve sabit resim içeren bir dosya (örneğin etiket olarak albüm kapağının bir JPEG resmini içeren bir MP3 dosyası), bir müzik videosu kaydı içerdiği şekilde düşünülmemelidir; çünkü ses ve resim, dosyada senkronize değildir.

Zorlu durumlarda kullanıcılar, bir kaydın kullanılması amaçlanan bağlama bakmalıdır. Örneğin sesli-görsel kodek ile kodlanmış ve video paylaşım sitelerine (örneğin YouTube) yüklenmesi planlan statik resimli bir video, bir müzik videosu kaydı olarak düşünülmemelidir; diğer yandan bir etiket olarak resimle birlikte yalnızca sesli kodek ile kodlanan aynı materyal, bir ses kaydı olarak düşünülmemelidir.

Aşağıda belirtilen durumlar dışında diğer sesli-görsel kayıtlar, müzik videosu kaydı değildir ve bir ISRC ile tanımlanmamalıdır. Bu kayıtlar için Uluslararası Standart Sesli-Görsel Numarası (ISAN) ve Eğlence Tanımlayıcı Kaydının (EIDR) tahsis ettiği DOI adları gibi tanımlayıcılar mevcuttur.

Bir müzik videosu kaydına bir ISRC'ye ilaveten bir ISAN ve/veya EIDR tanımlayıcısının tahsis edilmesine bir itiraz yoktur.

Müzik konserleri ve müzik belgesellerinin uzun biçimli kayıtları gibi bazı ürün veya formatlar, konuşmalı segmentler veya röportajlar gibi ek kayıtlı unsurların yanı sıra esasen müzik videosu kayıtları içerebilir. Bu tür durumlarda müzik dışı sesli-görsel unsurlara ISRC tahsis edilmesine izin verilir ve bu yaklaşım, kaydın bütün unsurları arasında daha fazla tanımlama tutarlılığı sunabilir.

EK D

ISRC YÖNETİCİLERİ TARAFINDAN ISRC TAHSİSİ

Kayıtlara sahip olan bir taraf, kendi ISRC'sini tahsis etmek istemediğinde "ISRC Yöneticisi" olarak adlandırılan bir üçüncü tarafın hizmetlerini kullanabilir. Genellikle ISRC Yöneticileri, dağıtımın yanı sıra ISRC hizmetleri de sunan dijital distribütörler veya toplayıcılardır ancak kayıt, mikseleme ve mastering hizmetlerinin yanı sıra ISRC hizmetleri sunan küçük stüdyolar da olabilir.

Bir ISRC Yöneticisinin çalışma koşullarına [ISRC Bulletin 2009/03](#)'te yer verilmiştir.

Özet olarak,

- Bir ISRC Yöneticisi, kendi yerel ISRC Kayıt Ajansları ya da Uluslararası ISRC Kayıt Merkezi tarafından onaylanmış olmalı ve bir Kayıt Ettiren Kodu almış olmalıdır. Bu Kayıt Ettiren Kodu, ISRC Yöneticisi durumunda kullanım için açıkça ayırtılmalıdır.
- Yüksek kalitede ISRC tahsisi sağlamak için ISRC Yöneticisi yalnızca, bir müşterinin sahip olduğu kayıtlara, aynı müşterinin bu yöndeki talimatı üzerine ISRC tahsis edebilir. Müşteri ayrıca, etkilenen kayda/kayıtlara daha önce tahsis edilmiş bir ISRC bulunmadığına dair güvence vermelidir.
- ISRC Yöneticisi, daha önce ISRC tahsis edilmiş bir kayda ISRC tahsis etmemelidir.
- Tahsis edildikten sonra ISRC'nin ayrıntıları, ISRC Yöneticisi tarafından bundan sonraki tüm durumlarda kaydı tanımlamak için tahsis edilmiş ISRC'yi kullanacak kayıt sahibine sunulmalıdır.

EK E

HER ISRC İÇİN TUTULMASI GEREKEN REFERANS META VERİLER

ISRC tahsis edenler, her ISRC için aşağıdaki referans meta veri unsurlarını bir veri tabanı veya benzer depolama ortamında tutmalıdır:

1	ISRC	Bu belirli kayda tahsis edilmiş benzersiz ISRC.
2	Baş Sanatçı	Genellikle "ArtistBand" olarak adlandırılır ve bir MP3'e eklenmiş ya da bir CD kapağına basılmış olarak görünecek ilgili sanatçı veya grubun adıdır.
3	Parça Başlığı	Kaydın başlığıdır.
4	Versiyon Başlığı veya Alternatif Başlık ya da Alt Başlık ³	Bu ise kayıtla ilgili ek bilgidir, örneğin "Paris'te canlı" veya "uzatılmış miks".
5	Süre	Kaydın ilk ve son kaydedilmiş modülasyonları arasında geçen oynatma süresi.
6	İçerik Tipi	Ses Kaydı veya Müzik Videosu Kaydı.
7	Yayın Tarihi	(P) tarihi olarak bilinir. Bu, ilk yayının veya ilk eş zamanlı yayının tarihidir ve ISRC'yi belirli bir kayıtla bağlantılandırmanın yanı sıra telif hakkı süresiyle ilgili olarak kullanılır.

³ Versiyon veya alt başlık bilgisi bazen, ana başlığın parçası olarak parantez içinde verilir ve bazı sunum platformlarında özel kurallar geçerli olabilir. Bu alanların ayrı olarak depolanması, böylece her sunum kanalı için formatlanabilmesi önerilir. Music Business Association tarafından hazırlanan bir meta veri stil kılavuzu <https://musicbiz.org/wp-content/uploads/2014/08/MusicMetadataStyleGuide-MusicBiz-FINAL.pdf> adresinde mevcuttur. Apple, bu kanalda veri temininin özel bir yolunu belirleyen "iTunes Store Music Data Standards and Style Guide" (iTunes Store Müzik Verisi Standartları ve Stil Kılavuzu) adlı kılavuza sahiptir.